

Bireysel emeklilik sistemi için 2020 yılı değerlendirmesi

Prof. Dr. Serra Eren Sarıoğlu
Ludens İleri Finansal Hizmetler ve Danışmanlık Yönetici Ortağı

ses@ludens.com.tr

Emeklilik Gözetim Merkezi'nin 11 Aralık 2020 itibarıyla açıkladığı verilere göre, bireysel emeklilik sistemindeki (BES) toplam portföy büyüklüğü 169.7 milyar TL'ye ulaştı. Bu büyüklüğün 158.3 milyar TL'lik kısmı gönüllü BES, 11.4 milyar TL'lik kısmı ise otomatik katılım sisteminden (OKS) kaynaklanıyor. Gönüllü BES portföy büyüklüğü 2020'nin söz konusu döneminde bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 35 büyümeye kaydetti. OKS portföy büyüklüğü ise 2019 yılı sonundaki 8.2 milyar TL'ye

göre 11 Aralık 2020 itibarıyla yüzde 40 arttı.

Gönüllü BES'te katılımcı sayısı az da olsa arttı

BES'te 11 Aralık 2020 itibarıyla yaklaşık 12.6 milyon katılımcı yer alıyor. Bunun 6.9 milyonunu gönüllü BES, 5.7 milyonunu ise OKS katılımcıları oluşturuyor. Gönüllü BES tarafında 2018'de katılımcı sayısında önceki yıla göre azalış olmuştu. Katılımcı sayısı 2017 sonuna göre 44 bin 391 kişi azalarak 6 milyon 878 bin 224'e düşmüştü. 2019'da da katılımcı sayısı 7 bin 93 kişi azalarak 6 milyon 871 bin 131 kişiye gerilemişti. 2020 yılında az da olsa sisteme katılanlar

Gönüllü BES portföy büyüklüğü ve katılımcı sayısı

Tarih	Portföy büyüklüğü (TL)	Artış oranı (%)	Katılımcı sayısı	Artış oranı (%)
31.12.2012	20.342.723.283		3.128.130	
31.12.2013	26.362.540.163	29.6	4.153.055	32.8
31.12.2014	38.029.205.201	44.3	5.092.871	22.6
31.12.2015	48.211.017.130	26.8	6.039.300	18.6
31.12.2016	60.689.974.188	25.9	6.627.025	9.7
31.12.2017	77.849.252.427	28.3	6.922.615	4.5
31.12.2018	88.529.206.058	13.7	6.878.224	-0.1
31.12.2019	119.146.105.123	31.8	6.871.131	-0.01
11.12.2020	158.346.910.037	32.9	6.895.873	0.3

Reyting tablolarında yalnızca 5 yıldızlı ve 5 yıldızlı istikrarlı fonlar gösterilmiştir. Reytingi yapılan diğer tüm fonların yıldızları için www.ludens.com.tr'yi ziyaret edebilirsiniz. Bir fon eğer 5 yıldızlı ise bunun anlamı, içerisinde yer aldığı kategoride en başarılı fonlar arasında yer aldığıdır. Diğer bir deyişle, ilgili dönemde bu fonun başarısı çok iyidir ve sıralamada en üst sıralarda yer almaktadır. Ayrıca bu en üst sırada yer alan fonlar arasında 5 yıldız alıp geçmiş dönemde istikrarlı biçimde başarılı olan fonlar için de 5 yıldızın yanı sıra istikrarı temsilen ☑ ifadesi kullanılmaktadır.

Yıldız Sayısı	Anlamı	Yıldız Sayısı	Anlamı
★★★★★☑	Çok iyi ve istikrarlı	★★★★	Vasat
★★★★★	Çok iyi	★★★	Kötü
★★★★	İyi	★★	Çok Kötü

olduğunu görüyoruz. Katılımcı sayısı 11 Aralık itibarıyla 6 milyon 895 bin 873 oldu. Tablolarda 2012 yılı sonundan itibaren gönüllü BES, 2017 yılından itibaren OKS verileri yer alıyor.

OKS portföy büyüklüğü ve katılımcı sayısı

Tarih	Portföy büyüklüğü (TL)	Artış oranı (%)	Katılımcı sayısı	Artış oranı (%)
31.12.2017	1.795.942.055		3.417.003	
31.12.2018	4.618.419.680	157.3	4.990.786	46.0
31.12.2019	8.153.528.424	76.5	5.370.782	7.6
11.12.2020	11.451.554.991	40.4	5.749.293	7.1

En yüksek fon büyüklüğü borçlanma araçlarında Gönüllü BES'te fon gruplarına göre katılımcıların fon tutarları incelendiğinde, yüzde 22 ile en yüksek payın borçlanma araçlarında olduğu görülüyor. Bu gruptaki en yüksek pay ise kamu dış borçlanma araçlarına ait. Özellikle dolar kurundaki yüzde 30 civarındaki yıllık artış, bu fon grubundaki portföylerin değerini artırdı. Onu yüzde 20 ile değişken fonlar ve yüzde 15 ile katılım fonları takip ediyor. Hisse fonlarının payı ise yüzde 5'te kaldı.

Katılımcıların üçte biri 35-44 yaş aralığında

Katılımcıların yaş dağılımına baktığımızda ise en yüksek payı yüzde 33 ile 35-44 yaş arasının aldığını görüyoruz. Onları yüzde 27 ile 45-55 yaş arası ve yüzde 23 ile 25-34 yaş arası takip ediyor. 25 yaş altının payı sadece yüzde 4. Önümüzdeki ayki yazımızda BES'in 2020 yılı getirilerinden bahsedeceğiz. Salgının sona erdiği, sağlıklı bir yıl dileklerimizle...

LUDENS FON RATING EMEKLİLİK FONLARI REYTING SONUÇLARI (30 Kasım 2020 itibarıyla)

Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Fonları

Fon Kodu	Fon Adı	Yıldız	Yıllık ortalama getiri (%)	Portföy Büyüklüğü (TL)	Katılımcı Sayısı
AVK	AvivaSA Em. ve Hay. Uzun Vad. Borç. Araç. EYF	★★★★★☑	15.1	149.689.849	10.276
BEK	Fiba Em. ve Hay. Fiba Port. Borç. Araç. EYF	★★★★★☑	14.4	156.261.239	30.713
EIG	Fiba Em. ve Hay. Borç. Araç. EYF	★★★★★☑	15.8	50.474.127	21.017

Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Fonları

EIK	Fiba Em. ve Hay. K.D.B.A. EYF	Yıldız	Yıllık ortalama getiri (%)	Portföy Büyüklüğü (TL)	Katılımcı Sayısı
GHG	Garanti Em. Hay. D.B.A. EYF	★★★★★☑	30.4	1.877.832.482	82.811
EIF	Fiba Em. ve Hay. Oyak Port. K.D.B.A. EYF	★★★★★☑	28.7	234.115.252	22.657

Hisse Senedi Emeklilik Fonları

AZH	Allianz Hayat Em. His. Sen. EYF	Yıldız	Yıllık ortalama getiri (%)	Portföy Büyüklüğü (TL)	Katılımcı Sayısı
ALH <td>Allianz Yaşam ve Em. His. Sen. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>17.3</td> <td>634.023.008</td> <td>73.052</td>	Allianz Yaşam ve Em. His. Sen. EYF	★★★★★☑	17.3	634.023.008	73.052
CHH <td>Cigna Finans Em. ve Hay. Bir. His. Sen. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>17.5</td> <td>88.643.528</td> <td>17.144</td>	Cigna Finans Em. ve Hay. Bir. His. Sen. EYF	★★★★★☑	17.5	88.643.528	17.144
EIH <td>Fiba Em. ve Hay. Oyak Port. His. Sen. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>15.9</td> <td>52.929.252</td> <td>14.957</td>	Fiba Em. ve Hay. Oyak Port. His. Sen. EYF	★★★★★☑	15.9	52.929.252	14.957
BEH <td>Fiba Em. ve Hay. His. Sen. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>24.8</td> <td>64.236.582</td> <td>10.289</td>	Fiba Em. ve Hay. His. Sen. EYF	★★★★★☑	24.8	64.236.582	10.289

Esnek Emeklilik Fonları

AHL	Anadolu Hayat Em. Agr. Değ. EYF	Yıldız	Yıllık ortalama getiri (%)	Portföy Büyüklüğü (TL)	Katılımcı Sayısı
AHO <td>Anadolu Hayat Em. Atak Değ. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>17.8</td> <td>1.218.284.017</td> <td>134.912</td>	Anadolu Hayat Em. Atak Değ. EYF	★★★★★☑	17.8	1.218.284.017	134.912
HEB <td>AXA Hayat ve Em. Değ. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>16.2</td> <td>112.165.587</td> <td>13.573</td>	AXA Hayat ve Em. Değ. EYF	★★★★★☑	16.2	112.165.587	13.573
EIE <td>Fiba Em. ve Hay. İki. Değ. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>24.1</td> <td>170.079.454</td> <td>24.562</td>	Fiba Em. ve Hay. İki. Değ. EYF	★★★★★☑	24.1	170.079.454	24.562
CHM <td>Cigna Finans Em. ve Hay. İki. Değ. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>18.1</td> <td>33.620.698</td> <td>9.288</td>	Cigna Finans Em. ve Hay. İki. Değ. EYF	★★★★★☑	18.1	33.620.698	9.288
BEE <td>Fiba Em. ve Hay. Den. Değ. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>26.4</td> <td>70.428.803</td> <td>14.469</td>	Fiba Em. ve Hay. Den. Değ. EYF	★★★★★☑	26.4	70.428.803	14.469
FEA <td>Fiba Em. ve Hay. Atlas Port. Değ. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>20.8</td> <td>13.389.906</td> <td>549</td>	Fiba Em. ve Hay. Atlas Port. Değ. EYF	★★★★★☑	20.8	13.389.906	549
FIR <td>Fiba Em. ve Hay. Osmanlı Port. Değ. EYF</td> <td>★★★★★</td> <td>26.5</td> <td>40.140.194</td> <td>2.638</td>	Fiba Em. ve Hay. Osmanlı Port. Değ. EYF	★★★★★	26.5	40.140.194	2.638

Standart Emeklilik Fonları

VEK	Vakıf Em. ve Hay. Stand. EYF	Yıldız	Yıllık ortalama getiri (%)	Portföy Büyüklüğü (TL)	Katılımcı Sayısı
EST <td>Fiba Em. ve Hay. Oyak Portföy Stand. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>16.9</td> <td>57.515.718</td> <td>4.806</td>	Fiba Em. ve Hay. Oyak Portföy Stand. EYF	★★★★★☑	16.9	57.515.718	4.806
BNS <td>BNP Paribas Cardif Em. Stand. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>15.3</td> <td>174.712.232</td> <td>58.683</td>	BNP Paribas Cardif Em. Stand. EYF	★★★★★☑	15.3	174.712.232	58.683
ANG <td>Aegon Emeklilik ve Hay. Stand. EYF</td> <td>★★★★★☑</td> <td>16.1</td> <td>55.669.397</td> <td>38.485</td>	Aegon Emeklilik ve Hay. Stand. EYF	★★★★★☑	16.1	55.669.397	38.485

NOT: Ludens İleri Finansal Hizmetler ve Danışmanlık Ltd. Şti, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin notlandırma ve sıralama faaliyetinde bulunması uygun görülen kuruluşlar listesinde yer almaktadır. Ludens İleri Finansal Hizmetler ve Danışmanlık Ltd. Şti, Seri VII - 128.5 no'lu "Bireysel Portföylerin ve Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Performans Sunumuna, Performansa Dayalı Ücretlendirilmesine ve Kolektif Yatırım Kuruluşlarını Notlandırma ve Sıralama Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" de yer alan esaslar çerçevesinde notlandırma ve sıralama faaliyetinde bulunmaktadı. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin, notlandırma ve sıralama faaliyetinde bulunması uygun görülen kuruluşu listeye alması; notlandırma, sıralama ve diğer faaliyetlerinin kefil olduğu anlamına gelmeyeceği gibi, söz konusu faaliyete ilişkin bir tavsiye olarak da kabul edilemez.